

KANSANHUOLTOMINISTERIÖ

Helsingissä,

lokakuun 25 päivänä 1939.

Kiertokirje N:o 16.

Kuponkien irrottamista koskeva tarkkailu.

Lokakuun 3 päivänä annetun valtioneuvoston päätöksen mukaisesti kansanhuoltolautakunnan tulee irrottaa takavarikonalaisten sokerin määrää vastaava määrä kuponkeja niistä ostokorteista, joiden omistajilla oli hallussaan lokakuun 7 päivänä takavarikonalaista sokeria. Lokakuun 7 päivänä päivätty kansanhuoltoministeriön kiertokirje N:o 6 sisältää lähempiä ohjeita siitä, miten kuponkien irrottamisessa on meneteltävä.

Kansanhuoltolautakunnan on huolehdittava siitä, että takavarikonalaista sokeria vastaavat kupongit todella tulevat ostokorteista irroitetuiksi. Sen vuoksi kansanhuoltolautakuntien tulee ensi tilassa tarkastaa kaikki ne yksityisiä ruokakuntia koskevat ilmoituslomakkeet, joissa on mainittu ruokakuntien hallussa olleen takavarikonalaista sokeria. Mikäli tarkastuksessa havaitaan, että takavarikonalaista sokeria omistavan ruokakunnan puolesta ei vielä ole käyty kuponkeja irrottamassa, sellaisille ruokakunnille olisi lähetettävä kehoitus viipymättä hoitaa asia.

Luonnollista tietysti on, että jos ruokakunnan jäsenet on esim. evakuoitu paikkakunnalta, kansanhuoltolautakunnan on viivytettävä muistutuksen lähettämistä heille kunnes kotipaikkakunnalle palaaminen on tapahtunut. Nykyiset poikkeukselliset olosuhteet on nimittäin tässäkin asiassa otettava huomioon. Vain paikkakunnalla olevia on heti kehoitettava asia hoitamaan.

Jos tässä kysymyksessä olevilla ostokorteilla on jo ostettu sokeria, siinä ei ole tehty mitään virhettä. Kansanhuoltolautakunnan on sellaisessa tapauksessa irroitettava kortista vielä jäljelläolevia kuponkeja tarpeellinen määrä.

Kansanhuoltolautakunnille.

Ruokakuntien ja jaettujen korttien lukumäärän ilmoittaminen.

Kansanhuoltolautakuntia kehoitetaan viipymättä ilmoittamaan kansanhuoltoministeriölle:

- 1) montako ostokorttia kansanhuoltolautakunnan toimesta on kaikkiaan jaettu ja
- 2) montako ruokakuntaa kunnan alueella on.

Nämä tiedot olisi lähetettävä myös piiritoimitolle.

Poikkeusasemaan joutuneet leipomot.

Kansanhuoltoministeriölle on ilmoitettu, että puolustuslaitos on määrännyt eräät leipomot valmistamaan tuotteita yksinomaan puolustuslaitokselle. Tällainen leipomo ei sen vuoksi voi toimittaa tuotteita esim. niille kahviloille, jotka aikaisemmin leipomosta ovat tarvitsemansa kahvileivän ostaneet. Sen vuoksi on ilmoitettu eräiden kahviloiden ryhtyneen toistaiseksi itse leipomaan tarvitsemansa leivän. Sen ne voivat kuitenkin tehdä vain siinä tapauksessa, että niille on mahdollista saada sokeria enemmän kuin mitä säädettyjen ohjeiden mukaan niille voidaan myöntää.

Tällaisessa tapauksessa voidaan menetellä esim. siten, että se leipomo, joka on ryhtynyt valmistamaan leipää yksinomaan puolustuslaitokselle eikä niin muodoin enää tarvitse sokeria, jakaa saamansa sokerin niille kahviloille, jotka nyt itse leipovat leipää, siinä suhteessa kuin leipomo harjoittaa asiakkansa sokeria tarvitsevan. Täällaisesta sokerin luovuttamisesta on kuitenkin sovit-

tava kansanhuoltolautakunnan kanssa, jotta niistä voidaan tehdä asianomaiset merkinnät sokeria luovuttaneen ja sokeria saaneen liikkeen tiliin.

Laivojen sokerintarve.

Satamapaikoissa toimiville kansanhuoltolautakunnille ilmoitetaan, että liikennettä ulkomaille välittävälle suomalaisille laivoille annetaan sokeria 50 % siitä määrästä, minkä ne aikaisemmin ovat sokeria kuluttaneet. Sokerinostolupa annetaan sitä aikaa varten, jonka laiva tarvitsee seuraavaan matkaansa. Ulkomaalaisille laivoille sitävastoin sokerinostolupia ei myönnetä ollenkaan.

Lastenkotien sokerinostoluvat.

Kansanhuoltoministeriö on päättänyt, että sokerin jakelussa lastenkodit on rinnastettava sairaaloihin ja että niille niin muodoin on annettava sokerinostolupia määrille, jotka vastaavat 75 % niiden aikaisemmasta kulutuksesta, tämä kuitenkin vain siltä osalta, kuin lastenkodeissa on lapsia alle 12 ikävuoden.

Syntyneiden ja kuolleiden ilmoittaminen.

Ministeriö on pyytänyt opetusministeriötä ja sisäasiainministeriötä ryhtymään sellaisiin toi-

menpiteisiin, että sekä kirkkoherranvirastot että siviilirekisteriviranomaiset ilmoittaisivat kuukausittain paikalliselle kansanhuoltolautakunnalle alueellaan syntyneiden ja kuolleiden henkilöiden nimet.

Kansanhuoltolautakuntien on täten saamiensa ilmoitusten perusteella vaadittava takaisin kuolleiden henkilöiden ostokortit ja valvottava, ettei niitä kuolinpäivän jälkeen alkaneella jakelukaudella ole käytetty; syntyneille henkilöille taas on annettava ostokortti.

Koska ilmoitus lapsen syntymästä saapuu kirkolliseen rekisteriin vasta kastetilaisuuden jälkeen, mikä joissakin tapauksissa saattaa olla vasta melko pitkän ajan kuluttua syntymästä, ja ilmoitukset siviilirekisteriinkin saattavat myöhästyä, voidaan menetellä myöskin niin, että ostokortti annetaan vanhempien ilmoituksen perusteella, jonka vahvistaa sairaalan, lääkärin, kättilön tms. antama todistus. Rekisteriviranomaisen ilmoitusta on silti käytettävä täten ennakolta tapahtuneen ostokortin antamisen tarkistamiseen.

Yllämainitut rekisteriviranomaiset eivät ainaakaan kaupungeissa voi ilmoittaa luetteloissaan mainittujen henkilöiden osoitteita, joten kansanhuoltolautakuntien on, jos kunnassa on useita samannimisiä henkilöitä, itse voitava todeta, ketä rekisteriviranomaisen ilmoitus koskee.

Kansanhuoltoministeri **R. v. Fieandt.**

Osastopäällikkö **Onni Toivonen.**